

Een nationale alumnistrategie

Het Nederlandse onderwijs is populairder dan ooit. Jaarlijks volgen meer dan 112.000 internationale studenten uit 164 landen een studieprogramma aan een Nederlandse hogeronderwijsinstelling. Deze Holland Alumni zijn toekomstige key decisionmakers en promotors van het Nederlandse onderwijs. Ook kunnen ze als ambassadeurs van Nederland economische en diplomatieke deuren openen. Kortom, we hebben er groot belang bij deze internationale talenten ook na hun studie aan Nederland te binden.

Om dit potentieel ten volle te kunnen benutten, pleit Nuffic samen met een groot aantal belanghebbenden voor een overkoepelende strategie: een nationaal alumniprogramma dat inzet op (1) kennisuitwisseling & innovatie, (2) onderwijspromotie & binding van talent, (3) publieksdiplomatie & lokale kennisopbouw, en (4) handelsbevordering & economische kansen.

Zo'n programma vraagt om een goede organisatie: centrale coördinatie, keuzes wat betreft landen, thema's en integratie in beleid.

Een wereldwijd alumninetwerk

Nuffic beheert sinds 2009 het Holland Alumni netwerk: een platform waarop alumni, internationale studenten, Nederlandse hogeronderwijsinstellingen en bedrijven kennis en gegevens kunnen uitwisselen om zo de binding met Nederland te versterken. De bijbehorende database is uitgegroeid tot een wereldwijd alumninetwerk met meer dan 60.000 leden, 40 lokale alumniverenigingen en actieve samenwerkingsverbanden in thematische sectoren.

Maar onvoldoende benut

Dit wereldwijde netwerk van professionals biedt een groot potentieel maar kan beter benut worden. Bij het promoten van Nederland als onderwijsland, vestigingsland en kennispartner valt "veel meer dan nu gebruik te maken van buitenlandse alumni van Nederlandse universiteiten", zo stelde ook de SER vast.¹

Ook kunnen alumni beter ingezet worden om Nederlandse initiatieven voor lokale kennisopbouw te versterken. Zo financiert Nederland al decennialang kennisopbouw in ontwikkelingslanden via studiebeurzen.

Holland Alumni kunnen structureel ingezet worden en integraal onderdeel worden van de organisatie van handelsmissies en andere handels-, innovatie- en investeringsbevorderende activiteiten.

"het is zaak buitenlandse studenten langer aan Nederland te binden. Dit kan door [...] een goede organisatie en inzet van alumninetwerken als ambassadeurs van Nederland."

Chris Buijink - voorzitter DTIB Stuurgroep Internationale Handels-, Innovatie- en Investeringsbevordering, april 2017

¹ SER-advies 13/01, april 2013 p. 29

Dat vraagt om een nationale strategie

Om het potentieel van Holland Alumni ten volle te benutten, is een gezamenlijke aanpak vereist. Een strategie waarin verbinding wordt gelegd tussen onderwijs, kennisuitwisseling, innovatie en investerings- en handelsbevordering. Die strategie kan zowel de belangen van Nederland als de belangen van de alumni zelf voldoende bedienen en verbinden.

Onderzoek wijst uit dat alumni vooral zijn geïnteresseerd in carrièremogelijkheden en zakelijke kansen.² Dit sluit aan bij de wensen van Nederlandse bedrijven die kansen willen verzilveren door lokale netwerken te ontsluiten en internationaal talent aan te trekken. Onderwijsinstellingen zijn geïnteresseerd in onderwijspromotie, kennisuitwisseling, verbetering van de onderwijspraktijk en samenwerking bij onderzoek, wetenschap en innovatie. Een samenhangend alumni-beleid biedt daarnaast mogelijkheden om Nederlandse overheidsinitiatieven te versterken. Denk bijvoorbeeld aan de opbouw van lokale kennisinfrastructuur en het Nederlandse startup- en scale-up-ecosysteem.

“Het [...] alumninetwerk moet een belangrijke ambassadeursfunctie krijgen.”

**Gezamenlijke Visie Internationaal
VSNU en Vereniging Hogescholen, mei 2014**

Met vier samenhangende pijlers en centrale coördinatie

De strategie krijgt handen en voeten via concrete activiteiten in een nationaal alumni-programma gebaseerd op vier samenhangende pijlers: handelsbevordering, kennisuitwisseling & innovatie, onderwijspromotie & binding van talent, en publieksdiplomatie & versterking van lokale kennis. Deze pijlers moeten nader worden uitgewerkt in overleg met de belangrijkste stakeholders: alumni, hogeronderwijsinstellingen, vertegenwoordigende organisaties van het bedrijfsleven en de overheid, waaronder in ieder geval OCW, Economische Zaken en Buitenlandse Zaken.

In een laagdrempelige en innovatieve opzet

Succesvolle uitvoering vereist een laagdrempelige opzet van het Holland Alumni network die voorziet in snelle en rechtstreekse toegang tot actuele gegevens. Het platform moet daartoe breed ontsloten worden voor stakeholders. Om versplintering te voorkomen, kan de centrale coördinatie van de uitvoering worden belegd bij Nuffic.

Die fasegewijs wordt geïntegreerd in beleid

Succesvolle ontsluiting van het alumnipotentieel vraagt ten slotte om strategische keuzes wat betreft landen, prioritaire thema's en integratie in beleid.

In de eerste fase kan het programma zich bijvoorbeeld focussen op Zuidelijk Afrika en China, Indonesië, Duitsland en Canada.³ Dit zijn belangrijke regio's voor zowel de Nederlandse kennisinstellingen als het bedrijfsleven. Nederland kan hier het verschil maken in sectoren als energietransitie/duurzaamheid, landbouw/water/voedsel en quantum/hightech/nano/fotonica.

Jaarlijks studeren circa 30.000 studenten uit deze landen in Nederland. Nuffic kan met haar Neso-kantoren in verschillende regio's lokaal de gezamenlijke inzet versterken en lokale kennisopbouw ondersteunen.

² The needs and wishes of Holland Alumni, Holland Alumni Barometer - Part I, 2012, p. 13

³ De pilot-landen uit de taskforce landenstrategie

Pijlers

Kennisuitwisseling & innovatie

Suggesties voor uitvoering

Betrek alumni bij de definitiefase van Private Sector Development-projecten van de RVO ter vergroting van het lokale netwerk.

Koppel onderzoekers, wetenschappers, hoogleraren en alumni uit Nederland en partnerland aan elkaar via themaconferenties.

Betrek alumni bij fact finding missies (bijv. Mexico Oil & Gas).

Thematische missies.
Zet alumni in bij belangrijke vakbeurzen (Hannover Messe, IT-beurs Shanghai, etc.).

Organiseer thematische pre-alumniactiviteiten in NL i.s.m. kennisplatforms, bijv. het Water, Food & Business Knowledge-platform.

Organiseer conferenties waar alumni aan de oplossing van mondiale vraagstukken kunnen werken met NL kennis.

Onderwijspromotie & binding van talent

Creëer een nationale job portal met vacatures voor internationaal talent en ruimte voor ondernemers om hun plannen te ontvouwen i.s.m. expatcentra en regionale facilitators.

Train alumni als ambassadeurs voor het Nederlandse hoger onderwijs, het Nederlandse startup-ecosysteem en publieksdiplomatiethema's.

Ondersteun studenten en alumni bij het starten van een carrière in Nederland via online en offline events.

Erken alumni met Alumni Awards en leg een VIP Alumni-base aan.

Stel netwerk van NL bedrijven open voor alumni en vice-versa (recruitment).

Bind talenten door ze in te zetten in internationale organisaties via trainee en Young Expert programmes (bijv. YEP).

Publieksdiplomatie & lokale kennisopbouw

Suggesties voor uitvoering

Zet stageprojecten op voor bursalen.

Geef ambassades een grotere rol. Bijvoorbeeld in *pre-departure* en *welcome back meetings*.

Maak deelname van bursalen aan alumni netwerk een voorwaarde voor beursverlening.

Laagdrempelige toegang tot alumnidatabase voor medewerkers van het postennetwerk.

Zet alumni in bij analyse nieuwe BuZa-projecten.

Zet alumni in bij publieksdiplomatie, bijvoorbeeld ngo-gerelateerde activiteiten maar ook inkomende missies.

Handelsbevordering

Organiseer thematische alumniactiviteiten i.s.m. NL bedrijfsleven en TKI Logistics, tuinbouw, landbouw, NWP tijdens handelsmissies in het buitenland.

Betrek alumni bij voorbereiding en uitvoering van economische missies.

Faciliteer stageplaatsen voor studenten via alumni uit het netwerk.

Faciliteer alumni bij het opzetten van eigen ondernemingen (bijv. via Orange Corner-initiatief).

Stel netwerk van alumni in NL open voor internationale bedrijven die zich in NL willen vestigen.

Stel de alumnidatabase ter beschikking van het NL MKB om hen te helpen bij de verkenning van nieuwe markten.

Geografische focus 1° fase

- Zuidelijk Afrika
- China
- Duitsland
- Zuidoost-Azië

Nuffic Kortenaerkade 11 2518 AX Den Haag
Postbus 29777 2502 LT Den Haag
T 070 4260 260 www.nuffic.nl

Ga naar www.nuffic.nl/ccl voor meer informatie
over het hergebruik van deze publicatie.